

BVR VDAB-CURSISTENVERGOEDINGEN VOOR VERPLAATSINGEN EN KINDEROPVANG

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de vergoedingen voor cursisten in het kader van competentieontwikkeling	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk	
Ontvangst adviesvraag	12 juni 2026	
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)	
Goedkeuring raad	13 juli 2026	
Contactpersoon	Sandra Hellings	shellings@serv.be

Mevrouw Zuhel DEMIR

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Seven

Koning Albert II-Laan 7

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

BVR VDAB-cursistenvergoedingen voor verplaatsingen en kinderopvang

Mevrouw de minister

Met dit voorontwerp van besluit wil u de vergoedingen voor cursisten in het kader van competentieontwikkeling aanpassen. Waar de verplaatsingsvergoedingen nu worden berekend op basis van de werkelijk gemaakte kilometers of de reële kosten van een abonnement wil u een forfaitaire verplaatsingsvergoeding van 40 euro per maand invoeren. Verder wordt de terugbetaling van de effectieve uitgaven voor kinderopvang geplafonneerd op maximaal 240 euro per maand en dit nog enkel voor niet-schoolgaande kinderen tot drie jaar. Deze wijzigingen gaan samen met een automatische jaarlijkse indexering voor de forfaitaire verplaatsingsvergoeding (+2%) en een pro rata berekening van de vergoedingen als een cursist een bepaalde maand geen volledige prestaties levert.

In de nota aan de Vlaamse regering stelt u: *"De middelen worden met deze hervorming doelmatiger ingezet, rekening houdend met bestaande vergoedingen of voordelen en met het oog voor administratieve eenvoud."* U geeft hiermee ook uitvoering aan de reeds opgelegde besparingsoefening van VDAB. Voorliggend SERV-advies houdt rekening met deze besparingscontext en met deze principes die door de Vlaamse regering gehanteerd worden in de hervorming.

1. **Blijvend inzetten op drempelverlaging**

Gelet op de maatschappelijke transities, de kwalitatieve competentiemismatch, en de knelpuntvacatures blijft opleiding een cruciale hoeksteen in het activeeringsbeleid. De sociale partners zijn er dan ook van overtuigd dat de Vlaamse regering blijvend moet inzetten op het verlagen van drempels voor werkzoekenden die een opleiding willen volgen. Daarom moet, ook in deze besparingscontext, een systeem van cursistenvergoedingen gevrijwaard blijven, zoals nu ook gebeurt.

Onder het huidige systeem moeten cursisten de verplaatsingskosten zelf prefincieren en hun reële gemaakte kosten bewijzen en indienen bij VDAB, wat

voor bepaalde kwetsbare werkzoekenden een reële drempel vormt. Door met een maandelijks forfait te werken, zal VDAB het geld bij de aanvang van de maand uitbetalen, waardoor prefinanciering niet meer nodig is. Dit draagt bij tot drempelverlaging.

De SERV vraagt wel te verduidelijken hoe voor korte modules de nodige modaliteiten zullen worden voorzien. De sociale partners verwijzen daarvoor naar de volgende passus uit de nota Vlaamse regering op pag. 4: *"Bovendien laat een maandelijks forfait ook toe om bij aanvang van de maand uitbetaald te worden. Zo ondervindt de cursist geen financiële drempel om bepaalde kosten te prefinancieren, iets wat vandaag vaak door cursisten als een reële drempel wordt aangegeven. Voor kortere modules zullen de nodige modaliteiten voorzien worden."*

2. VDAB-aanbod mag niet drempelverhogend zijn

De Vlaamse regering heeft beslist om het principe van kosteloosheid met deze hervorming los te laten. Als gevolg hiervan, vragen de sociale partners dat VDAB het opleidingsaanbod zo organiseert dat het niet drempelverhogend werkt. Zo moet VDAB vanuit haar actorrol bijvoorbeeld de bereikbaarheid van haar opleidingscentra garanderen. Als regisseur moet VDAB dit ook doen voor de andere opleidingscentra en voor het erkenningsbeleid. Ook moeten de vraagstukken mobiliteit en kinderopvang nu nog meer worden meegenomen in de interactie tussen de werkzoekende en de bemiddelaar. De bemiddelaar moet oog hebben voor de mogelijkheden van de werkzoekende en een passend aanbod doen. Bereikbaarheid en betaalbaarheid zijn daar onderdelen van.

Het is belangrijk dat VDAB zijn regisseursfunctie opneemt en erop toeziet dat werkzoekenden die nood hebben aan een opleiding, hier ook naar worden toegeleid en effectief aan kunnen deelnemen. De cursistenvergoedingen kunnen hierbij een rol spelen maar ook het erkenningsbeleid is een cruciale schakel bij het wegnemen van drempels en het stimuleren van opleiding, gezien enkel erkende opleidingen aanleiding geven tot het toekennen van een cursistenvergoeding. Al dan niet erkennen, moet dan ook vanuit een goede visie gebeuren.

3. Impact verduidelijken en betaalbaarheid voor VDAB bewaken

Met deze hervorming beoogt de Vlaamse regering ook een administratieve vereenvoudiging. De Vlaamse regering stelt dat deze vereenvoudiging op zijn beurt zou leiden tot minder personeelsinzet. In de nota aan de Vlaamse regering wordt gesteld: *"De hervorming van het incentivebeleid leidt tot een administratieve vereenvoudiging die de inzet van minder VTE vergt."* (pag.7) Een concrete berekening is echter niet opgenomen in de nota. Door het ontbreken van zulke

cijfermatige onderbouwing, zijn de efficiëntiewinsten die de administratieve vereenvoudiging zou opleveren, niet goed in te schatten, niet voor VDAB, noch voor de onderwijspartners. Het werken met een forfait biedt maar deels een antwoord op de vaststellingen die de Vlaamse regering doet.

De indexering van de verplaatsingsvergoeding moet voor de SERV samengaan met een indexering van de middelen van VDAB. Enkel zo kan VDAB deze meer-kosten opvangen.

4. Succesvolle hervorming vraagt secure monitoring

De SERV vraagt dat de hervorming van de verplaatsingsvergoeding goed worden gemonitord om te kunnen beoordelen of deze effectief tegemoet komt aan de vooropgestelde doelstellingen. Indien uit de monitoring blijkt dat bepaalde drempels blijvend aanwezig zijn of zelfs toenemen en hierdoor het traject naar werk bemoeilijken, kan (selectieve) bijsturing nodig zijn. Indien uit de monitoring blijkt dat er blijvend sprake is van overcompensatie, is ook dit aanleiding voor aanpassingen aan het systeem.

Ook de gewijzigde vergoeding voor kinderopvang behoeft goede monitoring, in het bijzonder de potentiële impact van (1) het werken met een geplafonneerd bedrag bij niet-inkomensgerelateerde kinderopvang en (2) het schrappen van de vergoeding voor buitenschoolse opvang, op de toeleiding van werkzoekenden naar opleiding.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Frank Beckx
voorzitter